

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: OŠ Ivan Mažuranić, Sibinj

Razred: VII

Vjeroučitelj: Matko Ujvary Cseh

Nastavna cjelina: VII. TAJNA SMRTI I KRŠĆANSKA VJERA U VJEČNI ŽIVOT

Nastavna tema: Pred tajnom smrti

Nastavna jedinica: 62. Briga za bolesne i umiruće

Ključni pojmovi: ljudska bolest i patnja, bolesničko pomazanje, poputbina

CILJ: Upoznati da Crkva kao zajednica spasenja po zaslugama Isusa Krista, po svojim svetinjama (sakramenti), posebno preko sakramenata kršćanske inicijacije (krštenje, potvrda, pričest) i sakramenata ozdravljenja (ispovijed, bolesničko pomazanje) vodi svoje vjernike do novoga (vječnoga) života

ISHODI:

Obrazovni / kognitivni

- učenik će moći dovesti u vezu Isusov odnos prema bolesnicima i sakrament bolesničkog pomazanja
- učenik će moći definirati pojam poputbina

Odgojni / afektivni

- učenik će moći obrazložiti smisao i značenja sakramenta bolesničkog pomazanja

Djelatni / funkcionalni ili psihomotorički

- učenik će biti spreman izdvojiti, na temelju biblijskih tekstova, Isusov odnos prema bolesnicima

Metodički sustav: Problemsko-stvaralački

Oblici rada: frontalni; rad u paru

Aktivnosti učenika: razgovor (odgovaranje na pitanja), iznošenje mišljenja, stavova, iskustava, odgovaranje na pitanja, postavljanje pitanja, gluma

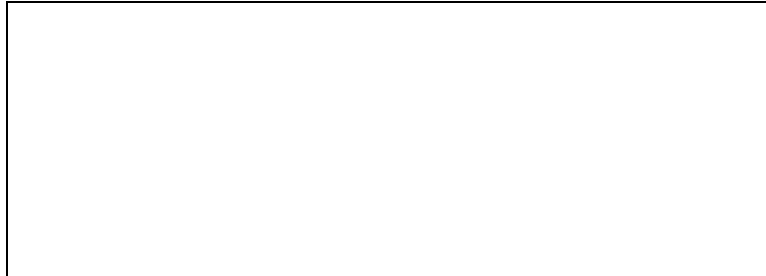
Nastavne metode: usmeno izlaganje, razgovor, pismeno izražavanje, usmeno izražavanje

Nastavna sredstva: udžbenik

Nastavna pomagala: ploča, kreda

Korelacija: hrvatski jezik, biologija

Plan ploče:

Pitanja za provjeru ishoda:

1. Navedi nekoliko učinaka milosti koje kršćanin prima u sakramentu bolesničkog pomazanja?
2. Definiraj što je to poputbina?
3. Objasni na primjerima iz Biblije Isusov odnos prema bolesnicima?

Izvori za pripremanje nastavnika:

- Program katoličkoga vjeronauka u osnovnoj školi, Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2003.
- Nastavni plan i program za osnovnu školu, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2006.
- Udžbenik za katolički vjeronauk sedmoga razreda osnovne škole „Zajedno u ljubavi“, KS, Zagreb, 2014.145-146.str.
- HNOS, Vjeronauk za 7.razred, Radna nelektorirana verzija, 1.kolovoza 2006.

Izvori za pripremanje učenika:

- Udžbenik za katolički vjeronauk sedmoga razreda osnovne škole „Zajedno u ljubavi“, KS, Zagreb, 2014.145-146.str.

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

meditativno-molitveni početak

najava biblijskoga teksta te provjera dosadašnjeg poznavanja teksta

susret s cjelinom biblijskoga teksta

stvaranje problemske situacije

izdvajanje i preciziranje problema te naznaka metodičkih uputa i izvora (medija) za rješavanje problema

samostalno pojedinačno i grupno rješavanje problema

priopćavanje rezultata rada, dopune i korekcije tih rezultata

sinteza

aktualizacija

meditativno-molitveni završetak

III. TIJEK SATA

1. Meditativno-molitveni početak: (molitva bl. Majke Terezije)

Gospodine, daj mi vjere i onda moj rad nikada neće postati muka i ja ću naći novu radost susrećući volje u ispunjenju želja svih siromašnih paćenika. Vi voljeni bolesnici, vi ste mi dvostruko vjerniji, jer je vaš Isus utjelovljen u meni; a koja je samo milost meni da vas smijem njegovati. Najdraži Gospodine, dopusti mi da uvidim dostojanstvo mog velikog poziva, sa svim njegovim obavezama. Nikad ne dopusti da ga postanem nedostojna, pretvarajući se u hladnokrvnost, u nestrpljivost ili u neradovanje. I, o Gospodine, pošto si ti Isus moj pacijent, budi milostivi i moj strpljivi Isus, oprosti mi moje greške i gledaj samo moju volju, koja je usmjerena k tome da tebe voli i da ti služi dok si u osobi svakog od bolesnika. Gospodine, učvrsti moju vjeru, blagoslovi moj rad sada i uvijek.

2. Najava biblijskoga teksta te provjera dosadašnjeg poznavanja teksta:

Pročitati ćemo nekoliko biblijskih tekstova o Isusovim čudima i izlječenju bolesnika. Kojih se Isusovih čuda ozdravljenja sjećamo? (Učenici nabrajaju...) Zapisujemo na ploču naslov: **Briga za bolesne i umiruće**

3. Susret s cjelinom biblijskoga teksta

Učenici samostalno, u tišini čitaju biblijske tekstove o Isusovim čudima i izlječenju bolesnika. (Prilog 1.)

4. Stvaranje problemske situacije

Zamislimo osjećaje bolesnika koje je Isus ozdravio, njihove živote i trpljenja u bolesti. Zamislimo njihovu vjeru u Isusa, i radost zbog ozdravljenja. Zamislimo i Isusove misli i osjećaje u susretu sa bolesnicima...Kako je to moglo izgledati? Kako je bilo slijepcu kada je progledao? Od kakvih su patnji trpjeli? Kako su sve to podnosili? Kakva je bila njihova vjera? Što se dogodilo nakon ozdravljenja?

5. Izdvajanje i preciziranje problema te naznaka metodičkih uputa i izvora (medija) za rješavanje problema

Učenici trebaju, na temelju biblijskih tekstova, postaviti po jedno pitanje svakom od bolesnika i Isusu. Na postavljena pitanja treba napisati i zamišljene, smislene odgovore. Učenici rade u paru i zajedno pišu pitanja i odgovore.

Odabрати nekoliko učenika koji će glumiti bolesnike i Isusa te pred razredom odgovarati na pitanja koja su učenici napisali u parovima. Učenici koji glume trebaju se intenzivnije udubiti u ulogu određenog bolesnika ili Isusa.

Uloge: **1. Gubavac** (tekst br. 1), **2. Bolesna žena** (tekst br. 2.), **3. Jair** (tekst br. 2.), **4. Slijepac** (tekst br. 4), **5. Gluhi mucavac** (tekst br. 5), **6. Padavičar** (tekst br. 6.), **7. Isus** (svi tekstovi od 1 do 6).

6. Samostalno pojedinačno i grupno rješavanje problema

Svi učenici pišu pitanja i zamišljene, maštovite odgovore. Učenici koji glume Isusa i bolesnike također pišu ali samo za svoj tekst. (trebalo bi biti dovoljno 6 minuta)

7. Priopćavanje rezultata rada, dopune i korekcije tih rezultata

Sedam odabranih učenika izlazi pred ploču. Iznad njih upisujemo imena koga oni glume, predstavljaju. Ostatak razreda im postavlja pitanja koja su napisali a glumci odgovaraju. (Predviđeno vrijeme 10 minuta)

8. Sinteza

Nakon završenog razgovora sa Isusom i bolesnicima, pišem na ploču, u sredinu kruga Isusove riječi: "Bolesne liječite!" (Mt 10, 8). Kako danas Crkva slijedi Isusa i njegov primjer ljubavi i brige prema bolesnicima? Učenici daju odgovore koje zapisujemo na ploču u manje krugove:

- izgradnjom i vođenjem bolnica
- dijeljenjem sakramenta bolesničkog pomazanja
- molitvom za bolesnike
- posjetom i brigom za bolesnike
- poputbinom
-

Učenici će zatim odgovoriti na pitanja iz radnog lista služeći se tekstom "*Sakrament bolesničkog pomazanja*" sa strane 146. udžbenika "*Zajedno u ljubavi*"

Nakon nekoliko minuta provjeravamo jesu li svi točno odgovorili i, po potrebi, tumačimo pojedine odgovore.

9. Aktualizacija

Svaki učenik će bilježnicu napisati odgovore na pitanje:

1. Što mogu sada (ili u budućnosti) učiniti za bolesne i one koji pate?

2. Kako ljudima olakšati bolest i patnju.

Sjetimo se tjelesnih i duhovnih djela milosrđa! Što ću moći učiniti kao budući liječnik, bankar, stolar, menadžer, političar, učitelj, ratar, otac, majka, svećenik.... Učenici čitaju svoja razmišljanja. Za zadaću je moguće napraviti zadatak: Istražiti na internetu o svetim liječnicima, laicima, misionarima i njihovoj ljubavi za bolesne (npr. bl. Majka Terezija, sv. Damjan de Veuster, sv. Ivan od Boga, sv. Kamilo de Lellis), o svecima koji su bili bolesni ili patili (npr. sv. Rok, sv. Lidvina, sv. Sveti Pio iz Pietrelcine)

10. Meditativno-molitveni završetak

Pjesma : *Da te samo dotaknem ili Zahvali (srcem prepunim)*

IV. KRITIČKI OSVRT

U Dijelu sata gdje se traži čitanje biblijskih tekstova o Isusu i bolesnicima te pisanje pitanja i odgovora, moguće je napraviti da pola razreda čita i piše pitanja na tekstove od 1. do 3. a druga polovina od 4. do 6. U manjim razredima (ili gdje je teže održati pažnju, moguće je napraviti isto sa manjim brojem tekstova i glumljenih uloga.

V. PRILOZI

Prilog 1. tekstovi

1. Ozdravljenje gubavca (Lk 5,12-16)

I dok bijaše u jednom gradu, gle čovjeka puna gube! Ugledavši Isusa, padne ničice i zamoli ga: "Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti." Isus pruži ruku i dotakne ga se govoreći: "Hoću, očisti se!" I odmah nesta gube s njega. I zapovjedi mu: "Nikome ni riječi, nego otidi, pokaži se svećeniku i prinesi za svoje očišćenje kako propisa Mojsije, njima za svjedočanstvo." Glas se o njemu sve više širio i silan svijet grnuo k njemu da ga sluša i da ozdravi od svojih bolesti. A on se sklanjao na samotna mjesta da moli.

2. Ozdravljenje bolesne žene i uskrišenje Jairove kćeri (Lk 8,40-56)

Na povratku Isusa dočeka mnoštvo jer su ga svi željno iščekivali. I gle, dođe čovjek, ime mu Jair, koji bijaše predstojnik sinagoge. Baci se Isusu pred noge i stane ga moliti da dođe u njegovu kuću. Imaše kćer jedinicu, otprilike od dvanaest godina, koja umiraše. Dok je onamo išao, mnoštvo ga guralo odasvud. A neka žena koja je već dvanaest godina bolovala od krvarenja, sve svoje imanje potrošila na liječnike i nitko je nije mogao izliječiti, pride odostrag i dotaknu se skuta njegove haljine i umah joj se zaustavi krvarenje. I reče Isus: "Tko me se to dotaknu?" Svi se branili, a Petar će: "Učitelju, mnoštvo te gura i pritišće." A Isus: "Netko me se dotaknuo. Osjetio sam kako snaga izlazi iz mene." A žena, vidjevši da se ne može kriti, sva u strahu pristupi i baci se preda nj te pred svim narodom ispriповjedi zašto ga se dotakla i kako je umah ozdravila. A on joj reče: "Kćeri, vjera te tvoja spasila. Idi u miru!" Dok je on još govorio, eto jednog od nadstojnikovih s porukom: "Umrla ti kći, ne muči više Učitelja." Čuo to Isus pa mu reče: "Ne boj se! Samo vjeruj i ona će se spasiti!" Uđe u kuću, ali nikomu ne dopusti da s njim uđe osim Petra, Ivana, Jakova i djetetova oca i majke. A svi plakahu i žalovahu za njom. A on im reče: "Ne plačite! Nije umrla, nego spava!" No oni mu se podsmjehivahu znajući da je umrla. On je uhvati za ruku i povika: "Dijete, ustani!" I povrati joj se duh i umah ustade, a on naredi da joj dadu jesti. Njezini se roditelji začudiše, a on zapovjedi da nikome ne reknu što se dogodilo.

3. Ozdravljenje slijepa od rođenja (Iv 9,1-37)

Prolazeći ugleda čovjeka slijepa od rođenja. Zapitaše ga njegovi učenici: "Učitelju, tko li sagriješi, on ili njegovi roditelji te se slijep rodio?" Odgovori Isus: "Niti sagriješi on niti njegovi roditelji, nego je to zato da se na njemu očituju djela Božja." (...) To rekavši, pljune na zemlju i od pljuvačke načini kal pa mu kalom premaza oči. I reče mu: "Idi, operi se u kupalištu Siloamu!" - što znači "Poslanik." Onaj ode, umije se pa se vrati gledajući. Susjedi i oni koji su ga prije viđali kao prosjaka govorili su: "Nije li to onaj koji je sjedio i prosio?" Jedni su govorili: "On je." Drugi opet: "Nije, nego mu je sličan." On je sam tvrdio: "Da, ja sam!" Nato ga upitaše: "Kako su ti se otvorile oči?" On odgovori: "Čovjek koji se zove Isus načini kal, premaza mi oči i reče mi: 'Idi u Siloam i operi se.' Oдох dakle, oprah se i progledah. (...) Dočuo Isus da su onoga izbacili pa ga nađe i reče mu: "Ti vjeruješ u Sina Čovječjega?" On odgovori: "A tko je taj, Gospodine, da vjerujem u njega?" Reče mu Isus: "Vidio si ga! To je onaj koji govori s tobom!" A on reče: "Vjerujem, Gospodine!" I baci se ničice preda nj.

4. Ozdravljenje gluhog mucavca (Mk 7,31-37)

Zatim se ponovno vrati iz krajeva tirskega pa preko Sidona dođe Galilejskom moru, u krajeve dekapolske. Donesu mu nekoga gluhog mucavca pa ga zamole da stavi na nj ruku. On ga uzme nasamo od mnoštva, utisne svoje prste u njegove uši, zatim pljune i dotakne se njegova jezika. Upravi pogled u nebo, uzdahne i kaže mu: "Effata!" - to će reći: "Otvori se!" I odmah mu se otvoriše uši i razdriješ spona jezika te stade govoriti razgovijetno. A Isus im zabrani da nikome ne kazuju. No što im je on više branio, oni su to više razglašavali i preko svake mjere zadivljeni govorili: "Dobro je sve učinio! Gluhima daje čuti, nijemima govoriti!"

5. Ozdravljenje uzetoga (Iv 5,1-17)

Nakon toga bijaše židovski blagdan pa Isus uziđe u Jeruzalem. U Jeruzalemu se kod Ovčjih vrata nalazi kupalište koje se hebrejski zove Bethzatha, a ima pet trijemova. U njima je ležalo mnoštvo bolesnika - slijepih, hromih, uzetih:čekali su da izbije voda. Anđeo bi Gospodnji, naime, silazio od vremena do vremena u ribnjak i pokrenuo vodu: tko bi prvi ušao pošto je voda izbila, ozdravio bi makar bolovao od bilo kakve bolesti. Bijaše ondje neki čovjek koji je trpio od svoje bolesti trideset i osam godina. Kad ga Isus opazi gdje leži i kada dozna da je već dugo u tome stanju, kaže mu: "Želiš li ozdraviti?" Odgovori mu bolesnik: "Gospodine, nikoga nemam tko bi me uronio u kupalište kad se voda uzbiba. Dok ja stignem, drugi već prije mene siđe." Kaže mu Isus: "Ustani, uzmi svoju postelju i hodi!" Čovjek odmah ozdravi, uzme svoju postelju i prohoda. Toga dana bijaše subota. Židovi su stoga govorili ozdravljenomu: "Subota je! Ne smiješ nositi postelju svoju!" On im odvrati: "Onaj koji me ozdravi reče mi: 'Uzmi svoju postelju i hodi!'" Upitaše ga dakle: "Tko je taj čovjek koji ti je rekao: 'Uzmi i hodi?'" No ozdravljenik nije znao tko je taj jer je Isus nestao u mnoštvu što se ondje nalazilo. Nakon toga nađe ga Isus u Hramu i reče mu: "Eto, ozdravio si! Više ne griješi da te što gore ne snađe!" Čovjek ode i javi Židovima da je Isus onaj koji ga je ozdravio. Zbog toga su Židovi počeli Isusa napadati što to radi subotom. Isus im odgovori: "Otac moj sve do sada radi pa i ja radim."

6. Padavičar (Mk 9,14-29)

Netko iz mnoštva reče Isusu: "Učitelju, dovedoh k tebi svoga sina koji ima nijemoga duha. Gdje ga god zgrabi, obara ga, a on pjeni, škripi zubima i koči se. Rekoh tvojim učenicima da ga izagnaju, ali ne mogoše." On im odvrati: "O rode nevjerni! Dokle mi je biti s vama? Dokle li vas podnositi? Dovedite ga k meni!" I dovedoše ga k njemu. Čim zloduh ugleda Isusa, potrese dječakom i on se, oboren na zemlju, stane valjati i pjeniti. Isus upita njegova oca: "Koliko je vremena kako mu se to događa?" On reče: "Od djetinjstva! A često ga znade baciti i u vatru i u vodu da ga upropasti. Nego, ako što možeš, pomози nam, imaj samilosti s nama!" Nato mu Isus reče: "Što? Ako možeš? Sve je moguće onomu koji vjeruje!" Dječakov otac brže povika: "Vjerujem! Pomози mojoj nevjeri!" Vidjevši da svijet odasvud grne, Isus zaprijeti nečistomu duhu: "Nijemi i gluhi duše, ja ti zapovijedam, izidi iz njega i da nisi više u nj ušao!" Zloduh nato zaviče, žestoko strese dječaka te iziđe, a on osta kao mrtav te su mnogi govorili da je umro. No Isus ga dohvati za ruku, podiže ga i on ustade.

Prilog 2.

Radni list: Briga za bolesne i umiruće

A. Označi točne odgovore znakom + a netočne znakom –

1. Crkva je od Gospodina primila zadaću brinuti za bolesne, osobito preko sakramenta posljednjeg pomazanja
2. Sakrament bolesničkog pomazanja daje bolesniku tjelesno ozdravljenje, ako je to Božja volja.
3. Sakrament bolesničkog pomazanja može podijeliti svaki kršćanin.
4. Sakrament bolesničkog pomazanja se podjeljuje mazanjem bolesnika po čelu.
5. Posljednji sakrament na zemaljskom putovanju je ispovijed.

B. Nadopuni rečenice:

1. Boluje li tko među vama? Neka dozove _____ Crkve! Oni neka mole nad njim _____ ga uljem u ime Gospodnje pa će _____ spasiti nemoćnika; Gospodin će ga _____, i ako je _____, oprostiti će mu se. **Jak 5,14-15**
2. Ovim svetim _____ i svojim preblagim _____ neka te Gospodin milošću Duha Svetoga _____.
Neka te _____ od grijeha _____ i milostivo _____.

C. Odgovori na pitanja (na temelju biblijskih tekstova opiši i ukratko objasni):

1. Kakav je bio Isusov odnos prema bolesnicima?
2. Koja je važnost vjere za bolesnike?

Prilog 3.

Plan ploče

